

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
 Félévre — — — — — 3 " —
 Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felolós szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
 küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
 sajtó” czímére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések utányos árban vételnek fel.
 Nyitlér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán

Képviselőválasztások.

Megindultak az egész országban a képviselőválasztások és a legnagyobb valószínűség szerint minden nagyobb emóció nélkül fognak lefolyni. A régi ellenzéki kerületek csaknem kivétel nélkül a volt képviselőket küldik a parlamentbe annyival inkább, mert a központi vezetőség mellettök foglalt állást. Küzdelem csakis azokban a kerületekben várható, ahol a szabadelvű párt állit jelöltek, mert velök szemben a kormányra jutott ellenzék mindenütt felveszi a harcot.

Mi a központi vezetőség utasításait elvi szempontból nem tartjuk helyeselhetőnek, mert ha a kerületek ezeket az utasításokat tartoznak követni, akkor olyanformán néz ki a dolog, hogy a képviselők nem választatnak, hanem kinevezés útján jutnak a mandátumhoz. A jelölés joga feltétlenül a kerületeket illeti, mert fordulhatnak elő oly esetek, hogy a polgárság volt képviselőjével nincs megelégedve s bizalma más egyénben összpontosul. Ahol azonban ilyen körülmények

nincsenek, ahol a volt képviselő megállja helyét, ott semmi ok nincs reá, hogy mellőztessék és a választókerület pusztán személyes érdekből izgalmaknak legyen kitéve.

Az is kétségtelen dolog, hogy a januári választás a volt képviselőknek rengeteg áldozatukba került, a méltányosság elve tehát azt követeli, hogyha ők az elvart áldozatot hozták a multban, most a polgárság hozzon áldozatot az ő személyökért s egyhangu választással honorálja azt a rettenetes küzdelmet, melyet a zászló becsületéért folytattak. Kivételt csak azon kerületek képezhetnek, ahol népszerűségeket, a választók rokonszenvét eljátszották, vagy nem bizonyultak méltóknak e szép hivatás betöltésére.

A jelen esetben nagyobb erőfeszítést, vagy személyes érdekekből elkedvetlenedést okozni már csak azért sem érdemes, mert ez a parlament, amely most kerül választás alá, csak ideiglenes jellegű lesz, amint az általános választói jogot megszavazzák, ennek alapján a felség új választásokat fog elrendelni. A jövő évben nem lehetnek

ugyan képviselőválasztások, mert az idén az idő rövidege miatt a polgárság összeírását az általános választói jog alapján foganatosítani már nem lehet, de 1908-ban okvetlenül meglesz a második választás, mely állandó parlamentet lesz hivatva alkotni az egész cyklusra.

Szerintünk most már csak azért sem érdemes ezuttal pártharcokat provokálni és ugyanazon párthoz tartozó egyéneket elválasztani egymástól, mert azon a második választáson ugyancsak fel fog kelleni venni a kesztyűt, s ha most egyenetlenségeket teremtünk, nagyon félő, hogy a széthuzás majd akkor igen keményen megboszulja magát.

A jelekből ítélve, a mi vármegegyénkben semmiféle dissonanciától nem kell tartani. Itt a régi képviselők ugyszólván kardcsapás nélkül fognak bevonulni a parlamentbe. Mindössze a krassói és az aranyosmegyesi kerületek fognak gazdát cserélni, hol a multkor szabadelvű képviselők választattak. Ezeket a kerületeket is elhódítja most az egyesült ellenzék. Városunkban a helyzet még nem alakult ki teljesen,

Regina coeli . . .

— Husvéti ének az Isten-anyjáról. *) —

Örvendj oh ég királynéja,
 Alleluja — Alleluja!
 Mert aki magzatod vala,
 Alleluja — Alleluja!
 Föltámadt, a hogy megmondta,
 Alleluja — Alleluja!
 Légy mindnyájunk szószólója!
 Alleluja, Alleluja!

Arakszyn.

A Károlyi-Huszárezred.

Féltik a nagyhatalmi állást, a hadsereg egységét, a hatalom szilárdságát, az állam és trón biztonságát. Mondják, hogy magyar vezényszó és vezérlet mellett két hadsereg bomlik a mostani közös haderő. Rebesgetik, hogy akkor megdől a 67, s lesz helyette 48, personal unió . . .

Szegény osztrák!

Sőt Luegerék már félnek, hogy a magyar fog vezetni a Monarchiában. Szegény tatár!

*) Templomi használatra. A fordító.

Hát 'iszen „nyögte Mátyás bus hadát Bécsnek büszke vára” hajdanában. Akkor független volt a magyar, nemzeti a király.

A kurucz Fő Méltóságos Generális báró Károlyi Sándor is „megadta Károlyi — rontásnak (Nagykárolynak a labanczok által való elpusztítása) az árát, hogy Magyarországtól fogva Bécsig — és vissza, — minden városok, faluk porrá lettenek” és e portyázás alkalmával gazdag zsákmánnyal tért vissza 9 nap mulva, megfélemlítvén az osztrák-labanczokat.

Szegény osztrák-tatár! Nem foglalni ment a magyar Bécsbe, hanem fenyíteni, inteni és büntetni.

— — — — Hol volt Ausztria még, mikor Árpád, sz. István volt a magyarok feje?!

Hol voltak a Habsburgok, mikor az Árpádok hős országa már virágozott?!

Mi volt Ausztria Nagy Lajosunk nagy Magyarországa idején?!

Hol volt Ausztria, mikor a csöppnyi magyarság a művelt Európa megvédőjeként küzdött oly soká a pogány törökkel?!

Ne féltsetek Árpád ivadékának kezében a vezéri pálczát. Nagy multtal, sok tapasztalattal, higgadt vérrel, okos bölcseséggel van felvértezve — még ma is.

Ne bánts a magyart, ha békét akarsz tőle!

Szegény bécsiek, hogy félnek a magyartól (régóta néz és — tür az oroszán.)

Mert csak a félelemtől támadhat ily rémes vízió: megbomlik a hadsereg, nem leszünk nagyhatalom, a magyar elszakad tőlünk, sőt tán ellenünk . . . végünk lesz. Nem engedünk — mind halálíg. Addig élünk, míg az a büszke magyar, „ázsiai barbár nép, le van szegezve. — — —

Csak a bünös lelkiismeret fél!

Vén Ausztria! van bünöd elég. Szegény hazánk, sokat szenvedtél te már tőle, hej, de sokat!

Ám ne félj, te gögös Ausztria! A magyar nem ismer rab-szolgátságot, csak népek szabadságát.

Csak ne légy elbizakodott. Honod tüzhelyén, — körülted, — tán érzed, hamu alatt parázs szunnyad.

Hányszor mentett meg már a jó magyar szomszéd!

*

1734.-ben gróf Károlyi Sándor és fia Ferencz VI. Károly császárnak trónját, hatalmát megoltalmazandók a francziák ellen, (lévén ő, mint III. Károly, magyar király) megalapították saját költségükön a Károlyi

merta függetlenségi párt egyrésze is mozgólkodik a volt képviselő ellen, az alkotmánypárt szintén jelöltet keres, de azért nálunk is lehet remélni, hogy a választás semmi keserűséget nem fog hátrahagyni a a polgárság lelkében, mert a hangoztatott nevek viselői mindannyian érdemes emberek, s a kiben a többség bizalma összpontosul, méltó képviselője leend a városnak s a kisebbségben maradt párt megnyugodhatik a választásban. Nálunk akár az alkotmánypárt győz, akár a függetlenségi párt, mindakettő az egyesült ellenzékhez tartozik és az adott viszonyok között egyik sem nézi rossz szemmel, ha nem ő, hanem a másik szerzi meg a többséget.

A fődolog az, hogy elkeseredett harcot provokálni nem szabad, félre kell tenni minden korteskedést, és a választópolgárság a maga jószántából szavazzon oda, ahova neki legjobban esik. —

Emlékezés Kováts Lajosról.

Nevét kevesen ismerték. Nem szerepelt. Nem emelkedett a hir, dicsőség szárnyain. Homlokát nem övezte babérkoszorú. Nem kereste a nyilvánosságot. Nem lépett a politika küzdőterére. Nem vett részt a közéletben, a társadalmi mozgalmakban. Különösen az utóbbi években teljesen visszavonult életet élt. Egyedüli szórakozása az olvasás volt, vagy ha rokonai körében lehetett, ha barátságosan elbeszélgetett tanítóival, akiket nagyrabecsült és igazán szeretett, és hogy fontos állásuknak becslését és tekintélyét megőrizhessék, előnyös föltételek mellett uri ellátásban részesített. Szívesen időzött kertjében gondosan ápoltságai között.

Erős, izmos férfi volt, nemes és megnyerő, szép vonásokkal. Maga az élet. Szinte lehetetlen, hogy erősebb volt nála a halál. Még júliusban és szeptemberben is a jövőről terveztünk. Csekély hét évet ígértünk magunknak, és ime hiába ígértük. Bár az utóbbi évek megtörték, senki sem gondolta, hogy ilyen közel a katasztrófa. Még rövid betegsége alatt is egészen nyugodtak voltak hozzátartozói. Csak utolsó reggel fordult válságosra állapota, mikor is az orvos megállapította, hogy a szívműködésben zavar állott be, és kijelentette, hogy most már a legrosszabbra is el kell készülnie lenni. A beteg felvette a haldoklók szentségeit és már délután meghalt esendesen, mint élt, rokonainak és barátainak karjai között. Morfiuminjekciók enyhítették fájdalmait és feledtették bánatát: öntudatlanul, de teljesen nyugodtan feküdt betegágyán egészen a halál beálltáig. Nem érezte a válás fájdalmát, hogy tudniillik itt kell hagynia vigasztalás és támasz nélkül anyját, akit ő annyira szeretett. Beteg volt már egész télen, többször panaszkodott hol egy, hol más bajáról, de nem akart beteg lenni, félt még a gondolatától is, mert jól tudta, hogy anyja nem tudja őt nélkülözni.

Mert ő jó fiú volt, gyöngéden, rajongásig szerette, bálványozta anyját. Az anyjáért való aggodás, a sok gond és fáradozás ölte meg őt. Ez az, amiért emlékének e sorokat szentelem.

Négy évvel ezelőtt ugyanis 1902. év nyarán nagy és súlyos csapással látogatta meg Isten Kováts Lajost. Édesanyja nagy beteg lett. A betegnek állapota magas kora miatt még aggasztóbb volt. Naponként többször is lehetett látni a csanadosi plébános kocsiját, a mint a nagykarolyi országúton hatalmas porfelhőt verve fel sebes vágatással hozta az orvost. Bár semmit sem mulasztottak el, minden fáradság, a leggondosabb ápolás hiába valónak látszott. Mindenki reménytelen volt.

Aki a beteget leghivebben ápolta és éjjel-nappal ott ült ágya szélénél sirva és a nagybetegnek kezét esókolva, az fia volt. Az orvosok lemondtak a beteg uri nő életéről, de Isten talán a gyermeki szeretet jutalmául életben tartotta őt. Maga az orvos elhárította magától az érdemet, és az életben maradáást Isten esodájának jelentette ki. — Hetek, hónapok teltek el, míg a beteg lassankint magához tért. Ámde a teljes gyógyulás, sajnos, nem következett be a mai napig sem, és nem is következhetett be. Ha nincs az a maga nemében páratlan gyermeki szeretet, az a esodával határos gondoskodás és önfeláldozás, a beteg, akinek állapota annyiszor válságosra fordult, talán már rég nincs közöttünk.

Bámulva és meghatottan szemlélte a nép, hogy papja milyen odaadással, önfeláldozással és rajongó szeretettel ápolja beteg édesanyját. Könyezve látta a hívőseleg a a legelső vasárnap megjelenni az oltárnál. Látta bánatos arcát, megtörve, a fájdalomtól megnevesedve, szemében a gyógyulás feletti öröm egy sugarával, és hallotta, a mint meghatottságtól zokogva énekelte a Páter nostert, és adott hálát Istenének. Azóta a hívek szeretete iránta naponként nőtt, mert látta, hogy a hosszas bánat mint hervasztja őt, mint esik össze az életerős, déleleg, büszketartású férfiú.

Az alatt szive, mely az utóbbi évek eseményei következtében mindig jobban elszomorodott úgy, hogy gyakran lehetett őt a katolikus olvasókönyvben hívei körében könynevezni látni az ország közállapotai, a hazát, a katholicizmust érő súlyos csapások miatt, még mindig jobban ellágyult, míg a halál ki nem oltotta fájdalmait, míg ki nem hült a sziv. Azokon az egyszerű falusi temetéseken, a hol esupa részvétellel találkozunk és mindenki buzgón imádkozza a rózsafüzért az elhunyt barátért, jó ismerősért, gyakran lehetett őt elér-

„magyar lovas regimentet”, és több más magyar ezreddel elmentek a Rajna mellé hadakozni.

Sándor gróf volt ezredének parancsnoka. Ezred felavató beszédében a tiszték és legénység előtt nagyon kidomborította a királyhűség mellett, hogy ne feledjék, amivel magyarságuknak, nemzetüknek még külsőleg is tartoznak.

(Magyar ruha) . . . „magok dicséretes Nemzetüknek se Ruháját, se Fegyverét, se mezei vitézi jeleit egy más föltalált öltözetekért s újabb újabb változó hiúságokon el ne eseréljék s maghogat más nemzetségeknek esufjává ne tegyék.” — „Mint hogy Fölséges Királyunk eő Felsége kegyelmes resolutiójából alázatos instantiámra tett engedelméből meghengedetett *édes nemzetemnek hajdani módgya szerént Regimentemet mind igaz magyar vitézi öltözetekkel és mezei ékességekkel föl öltöztetnem, és ékesitenem, azért . . . kíván-tim újabban ngpfényre hoznom* (magyar viselet), hogy az által megh mutathassam csekély tehetségem szerént, emlékezetében is juttathassam Fölséges Uramnak, *édes Nemzetemnek tündöklő nemesy s vitézi Rendit, s mezőben fénlő fegyvereket s ragyogó mezei ékes öltözetével teendő hadi szolgálattjának módgyát.* Kire nézve Regimentemnek stabalis Tiszteit, kit kit egy *Párducz bőrrel*, ahoz való hamar készületével, s Lóra való aranyos szerszámmal, és egy-egy szál hegyes törrel ajándékozok megh, úgy hogy azokhoz Parádára kó-

esag tollat tegyenek föl.” — Az altiszteknek pedig *farkasbőrt* rendelt magyar nemzeti dísznek.

Egyébként a tiszték ruházata ez vala- „rubin-szinü selyemposztóbból készült mente, dolmány, és nadrág, aranynyal gazdagon kivarrrva, kötött arany gombokkal, arany zsinór gombházzal, kétfelől négy sor aranyos pikelyekkel, aranyos prémmel és rojttal. Publicán (azaz megy) szinü selyem öv. Sastolas zöld kalpag, a stabalis tisztéknek fehér kócsagtoll, aranyos ezüst forgóval. Sárga karmazsin esizma. Lovakon aranyos szerszám, nyereg vörös esótár alatt.”

Az altisztek s közlegények ruházata ehhez viszonyitva megfelelően díszes volt. Ugyisztén a szüz Máriás lobogók, zászlók és a grófi ezimeres fegyverzet is.

Feltűnő nemzeti vonás volt a párduczbőr, és a farkas-bőr használata.

A lovas ezred vezére Ferencz gróf volt, ki a Rajnamenti harcztérről írja atyjának: „hogy megvan „regimentünk dicsősége, mert a (francia) király test eörző Regimentyebeliek verettettek meg.” (1734. aug. 26. Schweitzingenből.) Szept. 21-én Heidelbergből pedig ezt írja: „— velem levő kétszáztiz emberrel a négy ezernél több lovas francziára rajta ütöttem, azokat megszalasztottam és négyszáznál többet levágattam, egy hadnagyot és 27 közembert rabul hoztam, lovat 111.”

— Két év mulva, 1736-ban szintén részt

vett Ferencz gróf saját ezredével, az osztráknak segítséget vivén, a török ellen való u. n. krimi háboruban, midőn VI. Károly császár az oroszoknak segítségére ment.

„Bányalukai táborban, Verbász vize napkeleti partján, 1737. jul. 26-án. Nagyságodnak consolatiójára lelkemre irhatom, hogy úgy viselte közkatona s altiszt magát, hogy az német esudálkozásában nem tudott hova lenni . . . oly vérszemet is kaptak már, hogy *semminek tartják az törököt.*”

Ezt írja Ferencz gróf Bányaluka körülrázásakor, midőn az ostromolt törökök heves védelmi támadásai daczára is sikerült az osztrák seregnek a Verbász vizét áthidalni — a *Károlyi huszárok hősieis fűdözete mellett.* Minek jutalmául Hildburghausen herezeg főparancsnok a zsákmányból a Károlyi huszároknak 70 marhát juttatott, míg a német gránátosok 35, a német gyalogság 30 drbot kapott.

A város ostrománál az utolsó rohamot a Károlyi huszárok döntötték el. A vezérkari jelentés ezt mondja: „A lovas és gyalog némettség elhagyatván, Károlyi lovas trouppjával attaqueroztatott az város szerenesésen” stb. A gróf büszke is volt katonáira. „Ugy látom mindennek katonábul (huszárból) kell kitelni, becsület a nagy Regimentnek. A katona rettentő jó kedvü.” Irja 1737. július 31-én atyjához „Bányaluka városában.”

Aug. 4. reggel 9 óra tájban azonban új 20—22,000 főből álló segítő csapata érkezett

zékenyülve látni, a mint együtt sirt a sírókkal. És a templomban a szószéken hányszor intette hűveit arra, amit saját példájával fényesen beigazolt, hogy hogyan kell a gyermekeknek szeretniök szülőiket. Enyhe tavaszi napokon, nyári estéken és reggeleken kivitte beteg anyját a szép virágos kertből a templom udvarára, ahol szabadabb a kilátás, emberek járnak kelnek, egy kis élénkség, változatosság uralkodik. Minden szomorúsága mellett is oly szép jelenet volt látni a tisztos, szép ősz matronát a tolószékben hófehér párnák között, a mint órákon keresztül sétáltatták, mellette fia őt mulattatva, mosolyra, jókedvre hangolva. Őh hányszor látta a nép ezt a mindennél szebben beszélő jelenetet és emelte meg elgondolkozva, tisztelettel kalapját plébánosa előtt. A gyermek arcán, aki az iskolából jött, vagy az utca porában játszott, futkározott, a mosoly eltűnt ajkáról, elnémult a vigkacagás, jólálló komolyság váltotta fel pillanatig a pajzán jókedvet, önkénytelenül is érezte, hogy nem mindennapi jelenetnek a tanuja. És ott hon a szülők nem szüntek meg őt alkalomadtán figyelmeztetni a gyermeki szeretetnek ezen ritka példájára.

Ha az anya hívta fiát, de ha csak gondolt rá, már ő megérezte és ott volt mellette. Fellátott az ébédétől is és megnézte őt. Nem tudtak meglenni egymás nélkül. És mégis el kellett válniok! Most hiába mondja az anya, aki mikor e sorokat írom, még mit sem tud fia haláláról: Lajos fiun, Lajos! Hiába hívja, erdő tövében, zöld mezők, szőlők és kertek ölében. Végre megnyugodott. Vagy talán haló porában sem tud nyugodni? Talán várja, hívja anyját?!

Kertész Pál.

H I R E K.

Lapunk jelen száma — miként előre hirdettük, a husvétünnep közbejötté miatt a rendes időnél egy nappal később jelent meg.

Tisztelettel kérjük lapunk vidéki előfizetőit és olvasóit, hogy a kerületeikben megindult választási mozgalmakról s a választások eredményéről lapunkat értesíteni szívekedjenek.

Istentiszteletek. Nagyesütörtökön és Nagypénteken a székesegyházban a szentmisét Pemp Antal káptalani helynök, prelátnok végezte. Nagypénteken P. Tamás János Jézustársasági atya intézett szentbeszédet a templomot megtöltött közönséghez. Nagyszombaton Szabó István prelátnok végezte a szentmisét. Este 6 órakor volt a feltámadás. Nemesak a templom telt meg, de környékét és a piacztér is tengernyi nép lepte el. A templom előtt felállított diszszázad diszlövészeket adott és a honvédzenekar játszott. A szertartást Pemp Antal káptalani helynök végezte. Husvét első és másodnapján a plébániai misét Hehelein Károly prelátnok végezte és Tóth József szentszöki tanácsos predikált. A káptalani misét első nap Pemp Antal káptalani helynök, második nap Szabó István prelátnok végezte. Mindkét napon dr. Wolkenberg Alajos theol. tanár predikált.

A püspök lemondása. A „Budapesti Hírlap” s ennek nyomán a fővárosi és helybeli lapok azt a hírt közölték, hogy főpásztorunk, dr. Mayer Béla arról értesítette a káptalant, hogy a püspökségről betegsége miatt lemondott és 24 ezer korona ellátási díjat kötött ki magának. Ez az állítás nem felel meg a valóságnak, s teljesen légből kapott, mert a káptalanhoz semmiféle ilyen értesítés e pillanatig nem érkezett.

Magas kitüntetés. Igen szép, de jól megérdemelt kitüntetés érte dr. Lessenyey Ferencz praelátus-kanonokot. Ő szentsége pápai protonotáriusnak (apostoli főjegyző) nevezte ki. Ezzel a magas kitüntetéssel a „méltóságos” ezímen kívül, melyet már előbb is bírt mint pápai prelátnok, jár azon jog, hogy a főpapi jelvényeket viselheti. Lessenyeynek kiváló érdemei szolgáltak reá erre az újabb kitüntetésre. Teljes 33 évig volt a papnevelő intézet tanára, életének java részét a tanári katedrán emésztette fel, hol mély tudásával, egyenes jellemével és páratlan jó szívével évről-évre gyűjtötte a kincseket, melyek bőséges kamatokat hoztak növendékeinek szellemi és lelki kiképzésében. Ezalatt mint író is tevékeny működést fejtett ki, s több becses munkája forog közkezen. Attól az időtől fogva, amint kanonok lett, így jobb anyagi körülmények közzé került, számos áldozatot hozott a jótékony oltárára. Minden évben ezerekre menő jótékony adakozásai beszélnek nemes lelkéről. Rendkívüli érdeme az is, hogy mint egyházmegyei főtanfelügyelő páratlan szeretettel ápolja a nevelés ügyét, benne egy a tanárok, mint a növendékek legjobb atyjokat, pártfogókat tisztelik. Az egész egyházmegyében bizonyára a legnagyobb örömmel fogadják eme kitüntetés hírére, mely az érdemesek közt — bátran mondhatjuk, — a legéremesebbnek jutott. Mi is őszinte szívből gratulálunk. Ad multos annos!...

A főrendiház elnöke. A főrendiház elnökének gróf Károlyi István van kiszemelve, ezért Nagykárolyban a képviselőjelöltséget nem vállalja el. Újabb jelentés szerint a képviselőjelöltséget elfogadta, ebből az következik, hogy nem lesz főrendiházi elnök.

Főispáni kinevezés. Ő felsége Gyapay Pál volt országgyűlési képviselőt, ki a nagykárolyi kerületben egykor független program-

a töröknek Banjaluka felmentésére; a vár még ekkor nem volt az osztrák kezén. Kevés őrszem állott a közelgő török had útjában, a német és horvát segítő őrséget visszavonták a zömbe, meg voltak ijedve az osztrákok ily hadérkeztétől, — „hanem a 20 magyar huszárnak parancsolatott, várja be s tartóztassa az ellenséget.” (Idézet a hadijelentésből).

Ez őrszemet megerősítették aztán 180 emberig magyar huszárokkal és — „jóformán tartóztatták a törököt.” (Hadijelentésből.)

A német sereg négyszögben állott fel a török támadó fellépése ellen. De az osztrák hadvezetés itt is — hagyományos módon — esődöt mondott. A rossz elvezénylés miatt a balszárnyon kapu támadt. A török pedig ezt észrevette és azonnal rohamot intézett ide. — Ferencz gróf hiúsította meg a négyszög teljes felbomlását, mert a főparancsnok által elvezényelt 30 huszárt visszatartotta saját felelőségére s így állta el huszáraival — azok élén ő maga — a kaput.

A török erre a zavarba jött német gyalogosokat támadta meg, kiknek soraiban felbomlott a rend — s a német kénytelen volt hátrálni. Ez az osztrák győzelem már régóta: „rückverts konzentring.”

A hadjárat tovább folyt; messze vidékre terjedt ki; hazánk déli határszélein is becsapott a vihar Orsova táján. Ferencz gróf itt is személyes bátorságának nem egyszer adta tanuujelét, huszáraival együtt. Ő maga is többször sebesült meg. Egyszer halál hírére is költötték, mire családja gyászt öltött. De nem halt meg!

A török basa úgy nyilatkozott, hogy be-

esületben tartják a magyar katonát, sőt a „németeknek is megmondták, ha csak magyarja nem volna, nem gondolnának vele, bátor 100 mille volna az német.”

A csatározások ideje alatt Fereocz gróf igen érdekes sorokat írt atyjának 1738. jul. 30. Keveres-ről. „ — — — — végbe vitte, hogy az német kapitány az magyar kapitány commandóját fölvette.”

A hadsereg kimerült, megfogyott. Az orosz meglátta már a hasznát; azért békét kötött. Elült a háború. De elégedetlen volta békekötés pontozataival — a hivatalos osztrák világ, (az osztrákpárti magyarok is.) Csak Károlyi Sándor gróf ítelt másként: belelátott éles elméjével a nagy, keleti kérdésbe, (a jövőbe.) „Vajjon az orosz hatalom e nagy kiterjesztése és hozzánk való szomszédsága hasznunkra volna-e? — az idő mutattya.” Tartott tőle, hogy a muszka kiterjeszti hatalmát az Al-Dunáig s így félelmes szomszédságba jutna vele a magyar. (1739. szept. 16. Erdődről.)

Ezek után felemlitem, hogy a Károlyiczred vezényleti és szolgálati nyelve mindig tiszta magyar volt. Ferencz gróf írásba foglalta a vezényszavakat bő magyarázatokkal ellátva, mely ritka hadtörténeti kincs ma is megvan. Éble Gábor művében, adataim főforrásában „gróf Károlyi Ferencz és kora”-ez könyvében az egész hitelesen olvasható. —

A Károlyi lovas ezred mai neve es. és kir. 6-ik huszárezred. „Sándor és Ferencz grófok irataiban sehol sem fordul elő a huszár elnevezés, hanem „magyar lovas” ezred. Nem ismerték ez idegenből eredt szót. Ferencz gróf pl. a francia háborúból írt leve-

leiben „francia kuruczoknak” nevezi a magyar kurucz mintára felszerelt francia katonákat. — Az azon időbeli német szövegekben „Houssars”-nak van írva a huszár P. Thewrewk E. szerint a „korzár” szóból ered.

A tipikus magyar öltözékkel és a magyar vezérszóval biztosítva lett az ezred magyar volta. „Nem Károlyi Sándor s az ő békepolitikája az oka, hogy idővel az udvar a hadsereget mégis németté változtatta.” — „Az ezred egyenruhájából csak a bécsi arzenálban őriznek pár emlékpéldányt. Odaveszett az ezred magyar vezérnyelve, magyar szolgálati esküje is.” — Elborult az ég — magyar hadseregünk felett!

Féltik a németek a vélt hegemoniát.”

Ellőtték már azt. Most kapkodnak a veszett fejsze — nyele után. — Farsangi kanapé pört őrnek — bársony székekért, hatalomért, hivatalért az ő magyar honi esatlósaik (Gyalázat!) a nemzet szörnyű kárára. — S örületes hatalmi handa-bandázásaik közt ellenséget látnak ott is, honnét tulajdonképpen egy okos és nekik szükséges szövetséget, a jövőjük biztosítékát nyerhetnék meg. Hogy nem értik meg ezt — a Lajtán túl és magyarföldi szövetségesek!

Az osztrák áskálódásokra mi csak nézünk okosan előre. Az utolsó lépés ugyanis az lesz az osztráknál: „rückverts konzentring.”

Méltatlan a magyar földre, a magyar kenyérré, a magyar névre, a ki a mai osztrákosító bécsi politikát támogatja. Az ily fattyura majd rákiáltjuk: irány, — osztrák kenyeres puzsi pajtásaid. Utánuk: marsch!

Tubulteley.

mal jelölt volt, Esztergom vármegye és város főispánjának nevezte ki.

Jelöltek a szatmári főispánságra.

Szatmár vármegye és Szatmár szab. kir. város főispáni székére Uray Géza helybeli ügyvédet, az itteni függetlenségi párt elnökét, Jékely Zsigmond volt országgyűlési képviselőt és dr. Falussy Árpád ügyvédet emlegetik. Fővárosi lapok szerint Falussy kinevezetése bevégzett ténynek tekintendő.

Képviselőjelölés városunkban. A függetlenségi párt dr. Kelemen Samu volt országgyűlési képviselőt jelölte ismét. Kosuth Ferenc kereskedelmi miniszter, az orsz. függetlenségi párt elnöke levelet intézett a helybeli pártvezetőséghez, melyben Kelemen jelöltségét támogatja, s kéri a pártot, hogy más ellenjelöltet ne állítsanak, mert Kelemen működésétől igen sokat vár. Az alkotmány-pártban mozgalom indult meg dr. Farkas Antal ügyvéd jelöltetése érdekében, de ebből aligha lesz valami, mert az alkotmánypárt országos központi vezetősége tudatta, hogy Kelemen megválasztását szívesen veszi.

Visszahelyezett tisztviselők. A belügyminiszter Ilosvay Aladár megyei főjegyzőt és a renitentia folytán elmozdított megyei aljegyzőket állásukba visszahelyezte, kik azonnal el is foglalták előbbi hivatalaikat.

Kettős jubileum. Husvét harmadnapján ünnepelte Soltész Imre kálmándi plébános hívei körében aranyisméjét és plébániája megalapításának 100 éves évfordulóját. Ritka szép ünnepély volt, mely mindig kedves emlékü lesz azok előtt, kik részt vettek benne. Szatmárról Hehelein Károly prelátskanonok és dr. Wolkenberg Alajos theol. tanár mentek az ünnepélyre, kikhez csatlakoztak Frank József ugoecsi főesperes, színváraival plébános és Fedorsik Péter aranyismés, nyug. lelkész. Az érkezőket 18 tagból álló lovasbandérium fogadta a nagykárolyi állomáson két nemzeti zászlóval és pompás négyes fogattal. Jelen volt az ünnepélyen a nagykárolyi kerület papsága kivétel nélkül. A manuduktori tisztelet Frank József főesperes töltötte be. A szentmisét természetesen a jubiláns mondotta a papság fényes segédletével, ugyanő intézett ünnepi beszédet a templomot színi megölt hűvek sokaságához. Délben az ünnepelt házigazdánál 60 terítékű pompás ebéd volt, melyen a papságon kívül a világi intelligencia is részt vett. Az első pohárköszöntőt a jubiláns mondotta a pápára, királyra és gróf Károlyi Lajos kegyurra. Hehelein Károly prelátskanonok a jubilánst éltette, Kosztra Ignác th. kanonok, kerületi esperes felolvassván gróf Károlyi Lajos kegyur megleghangu táviratát, szintén a jubilánst ültetett poharat, ki viszont Ilosvay Aladár jelenlevő vármegyei főjegyzőt éltette. Ilosvay a jubilánst köszöntötte fel, őt éltette még Moldován Endre verses felköszöntőben, továbbá Antal Miklós mint volt káplánja és dr. Wolkenberg Alajos, ki a jubilánssal egyetemben Frank főesperesért, mint manuduktorért is pohárt ültetett. Az egyházközösség igen értékes ajándékkal lepte meg szeretett lekipásztörát a kettős ünnep öröme. Egy aranyozott ezüst kelyhet paténával és egy gyönyörű fehér színű habos selyem miseruhát adtak át neki, egyuttal megfestették a jó plébános arczképét. E szép nap sok örömet szerzett úgy a híveknek, mint a jubilánsnak, s akik tanui valának, nem feledik el e napot egész életükön keresztül.

Rendőrkapitányi kinevezés. A belügyminiszter Báthory Zsigmond petrozsényi,

Pap Kálmán verestoronnyi határrendőrségi fogalmazókat, az ottani kirendeltségek vezetőit fizetés nélküli határszéli rendőrkapitányoknak nevezte ki. A többi fogalmazók is ki lettek nevezve, mit azon körülmény tett szükségessé, hogy mint a kirendeltségek vezetőinek a fogalmazókénál nagyobb hatáskörre volt szükségük.

Képviselőjelölések a megyében.

Nagykárolyban a függetlenségi párt gróf Károlyi Istvánt jelölte. Mátészalkán Szunyog Mihály a jelölt függetlenségi programmal, itt azonban ellenjelöltet is akarnak állítani. Csengerben Luby Béla függetlenségi, Fehérgyáton Luby Géza függetlenségi, Nagybányán Földes Béla függetlenségi, Aranyosmegyesen br. Vicséy László alkotmánypárti, Nagysomkúton gr. Teleky Pál alkotmánypárti a jelölt. A krassói kerületben Uray Géza helybeli és dr. Nayy Sándor erdői ügyvédet emlegetik függetlenségi programmal. Újabb hiradás szerint a függetlenségi párt már jelölte Pilassy István dr. szabolcsmegyei tiszti ügyészt. Megyesen, Somkúton és Krassón a román nemzetiségi párt is jelölteket akar állítani és pedig Somkúton dr. Vajda Vojvod Sándort, Megyesen dr. Erdély Jánost, Krassón Lucaicu Konstantint. Mondanunk sem kell, hogy a győzelem reményével nem vehetik fel a küzdelmet.

Programbeszéd. Kelemen Samu dr. a függetlenségi párt jelöltje vasárnap délelőtt tartja meg városunkban programbeszédét, délután a Szatmárhegyen.

Új jelölt városunkban. A helybeli függetlenségi párt egy tekintélyes része dr. Kelemen Samu függetlenségi jelölttel szemben Uray Gézát, a helybeli függetlenségi párt elnökét óhajtja jelölni. Aláírási ivatek bocsátottak ki, melyekben az aláírók becsület-szóra kötelezik magukat, hogy a választásnál Uray Gézára fognak szavazni. Az új jelölthöz pedig a következő nyit levelet intézték: *Nagyságos Uray Géza urnak, Helyben.* A közel jövőben bekövetkezendő választások alkalmával, midőn Nagyságodat mint a függetlenségi 48-as párt illusztris tagját, mint képviselőjelöltünket üdvözölni szerencsénk van, kérjük, hogy félre téve minden mellék-tekinetet, az egyértelműen megnyilatkozó közbizalomnak engedjen s városunk függetlenségi 48-as mandátumát elfogadni kegyeskedjék. Megkülönböztetett tiszteletünk és törhetlen ragaszkodásunk kifejezésével maradtunk tántoríthatlan hívei: a szatmárnémeti függetlenségi választók. Uray Géza a felszólításra még nem nyilatkozott.

A választás napja. Városunk központi választmánya a képviselőválasztás határnapjával április 30-át tűzte ki. A szavazópolgárok jegyekkel lesznek ellátva és a katonaság által vont kordonon belül csak azok léphetnek, akik ilyen jeggyel bírnak. Erre azonban szükség aligha lesz, mert itt egyhangu választásra van kilátás.

Képviselőjelöltek a szomszédban.

Beregszászban Uray Imrének, a felvidéki kerületben Barta Ödönnek egyhangu választása lesz. Mindkettő függetlenségi. A mezőkasszonyi kerületben ifj. Fedák István és Máthé László fognak mérkőzni függetlenségi programmal. A munkácsi választókerületben az alkotmánypárt Várady Gyula tiszti főügyészt jelölte, a függetlenségi párt ellenjelöltet állított Fried Lajos ujhelyi ügyvéd, személyében ki a jelölést el is fogadta. A nagyszőlősi kerületben Perényi Péter br., jelenlegi főispán jelöltetéséről beszélnek, ki a főispánságról lemondott. A halmi kerületben a függetlenségi

jelölt Fogarassy Zsigmond. Máramaros felsővissói kerületében dr. Nagy Ferenczet jelölték alkotmánypárti programmal. Beszélnek, hogy a románok nemzetiségi jelöltet állítanak. Ungváron Polónyi Géza igazságügyminiszter, Nagykaposon Nechrebetzky György fősoldabíró, Szobránczon Csuha István a képviselőjelölt. Függetlenségi.

Kegyes alapítványok. Soltész Imre kálmándi plébános aranyisméje és parochiája százéves alapításának éfordulója alkalmából 1800, azaz egyezer nyoleczszáz korona alapítványt tett, melyet a következőleg osztott el: Az ungvári paulai szent Vinczéről nevezett „Gizella és Mária-ház” elemi iskolába járó, szegény, vallásos szülőktől származott jóviseletű két leánygyermek számára egyezer koronát, oly szándékkal, hogy a karácsonyi ünnepek előtt kamatait a plébános ossza ki a két házfőnöknő ajánlatára. Az ungvári róm. kath. egyház aggápdájának 200 korona alapítványt tett, kamatait karácsonyi ajándékkul két szegény közt a plébános osztja ki. A mérki róm. kath. vallású szegény özvegy-asszonyoknak ötszáz koronát, melynek kamatait karácsony táján az egyháztanács ajánlatára a plébános osztja ki. A mátészalkai róm. kath. templom kifestésére száz koronát adott.

Választási küldöttségek. Városunkban a központi választmány a választási küldöttséget következőleg alakította meg: Választási elnök, egyszersmint az I. bizottságnál a szavazatszedő küldöttség elnöke dr. Fejes István, helyettese dr. Schönplug Jenő, jegyző dr. Antal Sándor, helyettes jegyző Papp Ottó. A II. szavazatszedő küldöttség elnöke Fogarassy Sándor, helyettes elnök Osváth Elemér, jegyző dr. Domján János, helyettes jegyző dr. Verécsy Ernő.

Megyei közgyűlés. Ma van Nagykárolyban a rendkívüli megyei közgyűlés, melynek tárgyát az országgyűlést összehívó legfelsőbb királyi leiratok, s a belügyminiszternek a megyei főjegyzőt állásába visszahelyező leirata és az ezzel kapcsolatosan tendő esetleges intézkedések képezik.

Hazai ipart. Városunkban a hazai ipart pártoló egyesület a múlt esütörtökön Domahidy Sándor és Uray Gézané elnöklete alatt gyűlést tartott, melyen a helyi bizottságot a köv. tagokkal egészítette ki: Kovács Leo, Kölesy János, Ratkovszki Pál, Hehelein Károly, Borsos Benő, Osváth Elemér, Hubán Gyula, Bodnár György, dr. Wolkenberg Alajos, Ménszáros Zoltán vasuti internatusi igazgató, Domahidy Sándorné, Csaba Adorjáné, Szombathy Ödönne, Kölesy Gáborné, Pirkler Józsefné, Markó Kálmánné, Matolay Gáborné, Böszörményi Józsefné, Fejér Józsefné, Kalik Lajosné, Döry százdosné, Fürst Viktorné, Klein Vilmosné, Radó Bertalané, Mayer Samuné. Fentartotta a bizottság a jogot arra, hogy alkalmilag még több egyénnel kiegészíthesse magát. Meg fogja keresni a bizottság a kereskedők testületét és az ipartársulatokat, hogy a védőegyesülethez csatlakozzanak és a maguk részéről a bizottságba tagokat küldjenek ki. Elhatározta a bizottság, hogy tagokat gyűjtő ivatek bocsát ki. Elhatározta továbbá, hogy a vidék érdeklődésének fölkelése céljából a vidék befolyásosabb egyéneit megkeresi, hogy a védőegyesület törekvéseit propagálják. Egyben úgy a helyi, mint a vidéki közönséghez felhívást bocsátanak ki, az egyesületbe való tömeges belépés előmozdítása céljából.

Naponkint 5 korona sőt még több kereset.

mi adjuk el.

Házi kötőgép társaság.
Mindkét nembeli egyéneket keresünk gépkötéshez. Egyszerű és gyors munka az egész évfolyamán otthon. — Előismeretire nincs szükség. Távoltság nem határoz és a munkát

Szolid munka! ————— Pontos kiszárolás

100.000

lábát tesz tönkre a szűk cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK JÁNOS
cipész mesternél

SZATMÁRON

(Bölgényi-ház) Széchenyi-u. 7.
a püspöki palotával szemben.

169-26-6

és szájviz.

Értesítés.

Fogorvosi műtermemet

és lakásomat m. évinovember hó 1-én özv. Vajtóné urnó Rakóczy-utczai 24. számú földszintes házába helyeztem át.

E ház a „Törvényszék”, a vasuti megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőszomszédságában van.

Készítek egyes fogakat, teljes fogsorokat, kaucsuk és arany alapon, kívánatra szájpád nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany, porcellán, platin és cement tömést.

Fog- és gyökékhúzás a legújabb feltalalt szerekkel teljesen fájdalom nélkül. Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig

Albisi BAKCSY DOMOKOS,
orvos-fogorvos.

és szájviz.

Bármily állásu, foglalkozásu

uriemberek

szép keresethez juthatnak helyben és vidéken, ha a Pesti hazai takarékpénztári és minden egyéb sorsjegynek esekély fizetések ellenében eladásánál közreműködik.

Braun Gusztáv bankháza
Budapest, Szabadság-tér 5.

H I R D É T É S E K E T

A KIADÓHIVATAL

== JUTÁNYOS ÁRBAN VESZ FEL.

„Pázmány-sajtó” püspöki nyomda
SZATMÁR, Iskola-köz 3.

P á s k u j I m r e

hazai iparcsarnoka

Alapítva 1886-ban. SZATMÁR. ————— Deák-tér. —————

A mai viszonyok mellett időszerűnek vélem, úgy a helybeli, mint vidéki a nagyérdemű közönségnek szives figyelmét felhívni arra, hogy a hazai ipar terjesztésével immár 20-ik éve foglalkozom, s ez idő alatt kerülve minden hangzatos czikkeket, amelyeket

Erdély- és Magyarország készített,

állandóan raktáron tartottam és tartom ma is, — idegenből vagy külföldről csak azokat vettem és veszem, amelyeket honi iparban nem készítettek; — s hogy e czélomnak mennyire feletem meg, legjobban igazolja azon körülmény, hogy ezen 20 év alatt a nagyérdemű közönség meggyőződhetett azon szolidaritásról, a mely üzletem vezetésében minparnak soha el nem adtam.

Jelen alkalommal felsorolom azon czikkeket, amelyeket Magyarországon készítettek, s azokat állandóan raktáron tartom. U. m.: Valódi szepességi Wein Károly és társai-féle késmárki lenvásznak, nyüstös és damaszt asztalnemű, damaszt-hegyi pamut-vásznak, schiffonok, kanavászok; valódi ó-budai kék-festő kretonok, batiztok, atlasz szatinok és delinek; valódi costum ruhákra; magyar ipar gallér és kélzélők; férfi és női eső-ernyők, paplanok és madráczok, stb. Magyar himzett szőmesvári és kolozsvári keztyűk; miskolezi nyakkendők; valódi torontáli spárpa, jutta, gyapju és smyrna esomozott szőnyegek; hazai pokrócok, csángó függönyök és ágyterítők.

Biztosítom a nagyérdemű közönséget arról, hogy aki valódi hazai ipart keres és amit Magyarország készít, azt nálam megfogja találni; ami pedig nem magyar ipar, azt magyar iparban eladni nem fogom ezután sem, amint eddig is el nem adtam. A nagyérdemű honleányok és honfiak pártfogását kérve vagyok tisztelettel és kész szolgálattal

PÁSKUJ IMRE.

„Pázmány-sajtó“

könyvkiadóhivatalában

kaphatók

az alant jelzett művek:

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére.

Irta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 12 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután az első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

A Colosseum vértanui.

Képek a római amphiteatrum történetéből. Irta O' Reilly apostoli hit hirdető, fordította Matyaczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2.40 K, kötve 3.20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

A házasság hármassáldása.

Kézi könyv, jegyesek előkészítésére és házasság számára Német szerzők nyomán írta Haugg Leo plebános. Kis 8° alak. Terjedelme 6 iv. Ára füzve 80 fillér.

Elemi szertartástan.

Irta: Ekkel Lajos rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

Esketési beszédek.

Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Rövid Halotti beszédek,

különböző alkalmaakra — Idegen kuttók után átdolgozta a szatmári egyházmegye két áldozó papja. A szatmári főtiszt. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. Második, tetemesen bővített kiadás, 8° 1 ak, 12 iv. Ára füzve 1 kor 50 fill., kötve 2 kor.

Szent József imakönyv.

Összeállította Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmelkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben 1 kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Árjegyzék.

BÖLÖNYI LASZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
SZATMÁR, Széchenyi-utca sarkán.

Helybéli megrendelések hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.		Füstölt áruk.	
	frt/kr		frt/kr
1 ko. Marha-hus pecsenye	68	1 ko. debreczeni páros	90
Marhahus levesnek	64	„ „ Lengyel kolbász	80
„ „ Sertés	68	„ „ Sonka kolbász	80
„ „ Borju	80	„ „ krakói	80
„ „ Bárány	—	„ „ Krinolin	80
„ „ Juh	—	„ „ Parizer	80
„ „ Friss háj olvasztani	84	„ „ Máj. sajt.	80
„ „ szalona	80	„ „ Disznófej sajt.	74
„ „ „ bőr nélkül	82	100 pár Virsli tormás	5
„ „ Friss kolbász bors	76	100 pár frankfurti	8
„ „ fok. ezitr.	88	100 drb. Salvaládé	5
„ „ Friss zsír	—		
Kolbász áruk.		Füstölt áruk.	
1 ko. Szalámi	2	1 ko. Sonka pácizolt	120
„ „ füst. magy. kolb.	90		

Tisztelettel:

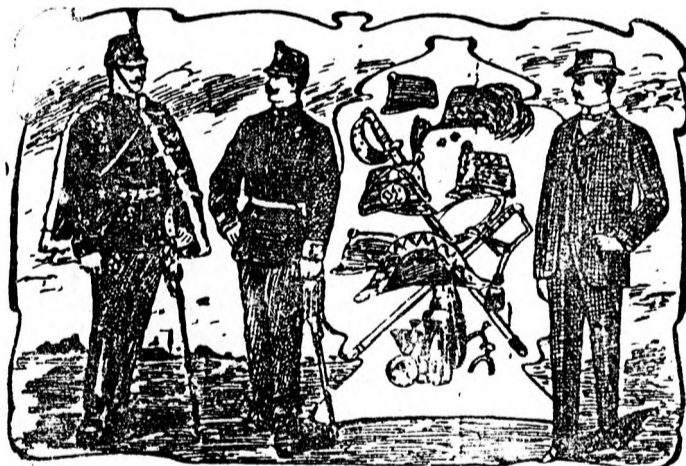
Bölonyi László.

180-26-3

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. Szatmáron, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendákat**: mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az **elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, min bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni, biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésére fogok szolgálni.

Maradtam kiváló tisztelettel:

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

181-26-3

Az alábbi **elsőrangú** czégeket
a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak
különös figyelmébe ajánljuk.

A tavaszi és nyári
idényre angol
gyapju-
szövedeink
megérkeztek.

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabók, SZATMÁR

NÉHMA FERENCZ
órás- ékszerész és látszerész üzlete
Deák-tér 27. Szatmár, (Vécsey-ház.)

Jó László elhalálozása folytán egyedüli
keresztény ékszerész.
Megbízható kiszolgálás! Pontos javítás!
Csakis fémjelzett arany- és ezüst áruk.
Fali- és zsebórák 2 évi jótállással.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magas foku denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

OLCSÓBB MINT BÁRHOLI!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése = Szatmár, Deák-tér.

Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent
befűttes üvegek fémzárral. Képkerekek (secesios, antik,
és barok rámkák) a legtartósab mosható aranyo-
zással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok.
Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel **Győry Károly.**

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér.

Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Bányai-ut 8. szám. SZATMÁR. Bányai-ut 8. szám

uj kocsikat raktáron tart, ócskákat becserél,
lagozásért és posztóért jótállást vállal.

Május 1-től Kossuth Lajos-utca 12.
szám (régí kisvárosháza).

Baba-kocsik és hinta-lovak.

Óriási nagy választék újdonságokból, mely egyedül csak a

„SZATMÁRI BAZÁR“-ban,

Kazinczy-utca 10. sz. a. kaphatók, a legegyszerűbbtől a legizlésesebbig.

Mindenféle kigondolható játék-, díszmü-, rövid- és
nürinbergi-, aczél-, tajték-, üveg-, porcellán-
és öntvény-árak jutányos árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

„Szatmári bazárja“-ban
Kazinczy-utca 10. sz. SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz

SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és triciklik.

Óriási választék franciaia babákban.

Kapeluszt Testvérek = Brody likörgyárosok főraktára.

FÓGEL KÁROLY
fűszer-, bor-, tea-rum- és csemege különlegességek üzlete
Deák-tér 4. sz. SZATMÁR, Főposta épület.

Valódi erfurti virág- és vetemény magvak.
Popoff Testvérek eredeti csomagolása orosz teája Moszkvából.
Kávékban nagy választék. 1 kiló 1 frt 10 kt.-tól feljebb,
5 kiló vételnél franco küldöm. — Nagyterjedelmű árjegyzékem
kivánatra megküldöm.

Tisztelettel **Fógel Károly.**

Eredeti töltésben **Schätz J. tápmalátasöre** a legjelesebb egyetemi
tanáraink által van ajánlva
mint legtáplálóbb. — 1 üveg ára 18 kr.

Kitűnő asztali ujjor 1 liter 30 kr.

Kitűnő asztali ó-bor 1 liter 32 kr.

Szatmár legolcsóbb
áruháza!

Van szerencsém a n. é. hölgy-
közönséget értesíteni, hogy **tavaszi újdonságaim** női divatcikkekben nagy mennyiségben
és **dusválasztékban** megérkeztek.
Egyben értesitem, hogy aki pénzt akar meg-
takarítani, annak saját érdeke, hogy **ujjonnan felszerelt raktáramat**
és **felkeresse, hol valódi angol costüme**
vetek, finom sima camgarn, valamint schottisch és koczkás ruha-kelmék mesés olcsó árak mellett kaphatók.
és **blouz kelmék, tiszta gyapju sső-**
mesés olcsó árak mellett kaphatók.
Továbbá mosó árakban, u. m. kartonok, dealinek, sefir selymek, sifonok és vásznak, valamint férfi- és női fehér-
neműk tulhalmozott raktár miatt gyári árakban, de még azon atul is szolgálom.
Ajánlom a legmelegebben felelősség mellett, a mindenre használható híres „Liliom“, „Bácskai“, valamint „Lóvy Lajos“-
féle vásznaimat, melyekről köszönő leveleket is felmutathatok.
Egyetlen célom, hogy mindenki meg győződjék arról hogy

LÓVY LAJOS Deák-tér 9' sz. Szatmár legolcsóbb áruháza.

Szatmár legolcsóbb
áruháza!

**Kávé, tea, rum és czu-
korka különlegességek
áruháza.**

Vidéki 5 kgramos postai megrendeléseket
bérmentve szállítok.
direckt Hollandi kikötő városból szállított 25
féle valódi és legtisztább fölséges jóízű

Telefon 117.

!! Mindennap friss pörkölt kávé!!

Telefon 117.

KÁVÉ

kizárólag
NÉHMA Lajos József
kávé behozatali üzletében

Kazinczy-u. 16. SZATMÁR. Kazinczy-u. 16
kilója 1 frt 10-től föfelé a legfinomabbig, mely
mentve van fűszer-, festék, petroleum, száz meg
száz ily erős és rossz illatú áruszagtól.
Árjegyzékét kívánatra azonnal bárkinek küldök.

A ki igazán finom, kényel-
mes, elegáns és tartós
honi gyártmányu lábbelit akar vá-
sárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kivánatra bármilyen kivitellűcipők és csizmák mérték után is készülnek.

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztos András-fé le ház
akí dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis **valódi**
finom bőrből, a már is világhírű haza: gyárakban czipőket és
esizmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza
forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt
a szokásos bőr és talp utáztatokat teljesen kiküszö-
bölte, és a kinek áruí osinosság dolgában is párját ritkítja